

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΣΤΟ Ι ΤΜΗΜΑ

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Κλιμακίου.....

Συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 30 Ιουνίου 2017, με την παρουσία της Γραμματέως του .....

Για να αποφανθεί, ύστερα από διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον ....και του ....., αν πρέπει να θεωρηθεί το 20, οικονομικού έτους 2017, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του ανωτέρω Δήμου.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και

Αφού έλαβε υπόψη

Την 147/19.6.2017 έγγραφη γνώμη του Αντεπιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ..., κωλυμένου του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πληρωμής δεν πρέπει να θεωρηθεί μετά τα Πρακτικά της 9^{ης}/10.5.2017 Γενικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Θέμα Β').

Σκέφθηκε κατά το νόμο

Ι. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον ..., με την ...πράξη της, αρνήθηκε να θεωρήσει το 232, οικονομικού έτους 2016, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του ..., συνολικού ποσού 1.318,36 ευρώ, που αφορούσε στην καταβολή αποδοχών (μισθών και λοιπών επιδομάτων), περιόδου 16 έως 30.11.2016, στους φερόμενους ως δικαιούχους σ' αυτό δύο (2) υπαλλήλους της υπηρεσίας καθαριότητας του Δήμου, που απασχολήθηκαν, δυνάμει συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, οι οποίες συνήφθησαν κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθρου 205 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (Κ.Κ.Δ.Κ.Υ.) και παρατάθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 4429/2016. Ως αιτιολογία της άρνησης θεώρησης, η Επίτροπος προέβαλε ότι η εντελλόμενη δαπάνη δεν είναι νόμιμη, καθόσον η, βάσει της διάταξης του άρθρου 16 του ν. 4429/2016, παράταση των εν λόγω συμβάσεων, με συνέπεια η διάρκειά τους να υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των οκτώ (8) μηνών, καθιστά τις εξυπηρετούμενες μ' αυτές ανάγκες πάγιες και διαρκείς, οι οποίες δύνανται να καλυφθούν μόνο με την πρόσληψη προσωπικού τακτικού ή με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, σύμφωνα με το άρθρο 103 του Συντάγματος,. Ο Δήμος ...ακύρωσε, με το ...έγγραφό του, το ανωτέρω ένταλμα, λόγω λήξης του οικονομικού έτους, και στη θέση του εξέδωσε το με αριθμό 20, οικονομικού έτους 2017 όμοιο, το οποίο επανυπέβαλε για θεώρηση με το .....έγγραφο του Δημάρχου του, ζητώντας τη θεώρησή του για τους λόγους που αναφέρονται σ' αυτό. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στην άρνησή της να το θεωρήσει, με αποτέλεσμα να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας απευθύνθηκε, με την από 09.02.2017 έκθεσή της, στο Κλιμάκιο τούτο. Το Κλιμάκιο, με τα

Πρακτικά της 7^{ης}/21.3.2017 (Θέμα Θ΄) Συνεδριάσής του, ανέβαλε την έκδοση οριστικής Πράξης, λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρίση του συναρτάται άμεσα με τη συνταγματικότητα των διατάξεων του άρθρου 16 του ν. 4429/2016, περί παράτασης των ισχυουσών ατομικών συμβάσεων, καθώς και του άρθρου 25 παρ. 1 του ν. 4456/2017, περί νομιμοποίησης δαπανών απορρεουσών από ατομικές συμβάσεις που παρατάθηκαν, μεταξύ άλλων, και δυνάμει της ως άνω διάταξης του άρθρου 16 του ν. 4429/2016, καθώς και με τη συμφωνία των ανωτέρω διατάξεων προς τις διατάξεις της Οδηγίας 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου της 28.6.1999, όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το π.δ. 164/2004, ζητήματα τα οποία παραπέμφθηκαν στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου τούτου με τα Πρακτικά της 5^{ης} Συνεδρ./7.3.2017 (Θέμα Α΄) και 7^{ης} Συνεδρ./21.3.2017 του παρόντος Κλιμακίου. Μετά δε την έκδοση των Πρακτικών της 9^{ης}/10.5.2017 Γενικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Θέμα Β΄) επί των παραπεμφθέντων ζητημάτων, νομίμως η ως άνω διαφωνία επανεισάγεται στο Κλιμάκιο, προκειμένου αυτό να εκφέρει οριστική κρίση.

II. Α. Με τη διάταξη του άρθρου 49 του ν. 4325/2015 «Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης, Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις» (Α΄ 47/11.5.2015), παρατάθηκαν, μέχρι τις 31.12.2015, οι ατομικές συμβάσεις του προσωπικού, μεταξύ άλλων, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) που απασχολούταν, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, σε υπηρεσίες καθαριότητας. Εν συνεχεία, με τις διατάξεις των άρθρων 50 του ν. 4351/2015 «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις» (Α΄ 164/4.12.2015) και 12

της από 30.12.2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) «Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, (...)» (Α' 184), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4366/2016 (Α' 18), οι ως άνω συμβάσεις παρατάθηκαν αυτοδικαίως μέχρι τις 31.12.2016. Επακολούθησε η θέσπιση της διάταξης του άρθρου 16 του ν. 4429/2016 «Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας και άλλες διατάξεις» (Α' 199/21.10.2016), με την οποία παρατάθηκε αυτοδικαίως, μέχρι τις 31.12.2017, η διάρκεια των ατομικών συμβάσεων στον τομέα της καθαριότητας, μεταξύ άλλων των Ο.Τ.Α., τόσο των ισχυουσών, κατά την έναρξη ισχύος του εν λόγω νόμου, συμβάσεων, όσο και εκείνων που είχαν λήξει μέχρι και 90 ημέρες πριν την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Με τα Πρακτικά της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 9^{ης}/10.5.2017 Γενικής Συνεδρίασης (Θέμα Β' - όπου και μειοψ.) κρίθηκαν τα ακόλουθα:

1. Η αυτοδίκαιη παράταση, κατ' εφαρμογή του άρθρου 16 του ν. 4429/2016, των συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου οκτάμηνης διάρκειας του άρθρου 205 του Κ.Κ.Δ.Κ.Υ., για την κάλυψη των αναγκών των Ο.Τ.Α. στον τομέα της καθαριότητας, αντιβαίνει στις διατάξεις του άρθρου 103 παρ. 7 εδ. α' και 8 εδ. α' και β' του Συντάγματος, διότι οδηγεί στην κάλυψη των αναγκών αυτών με προσωπικό προσλαμβανόμενο εξαιρετικά, χωρίς οποιαδήποτε διαδικασία επιλογής ή διαγωνισμού, κατά παρέκκλιση των συνταγματικών αρχών της αξιοκρατίας, της διαφάνειας και της ισότητας, που διασφαλίζονται με τους όρους του άρθρου αυτού (103 του Συντάγματος). Οι συμβάσεις αυτές έχουν συναφθεί σε συνάρτηση αποκλειστικά και μόνο προς

το αντικείμενο εργασίας, ήτοι την καθαριότητα, που το προσωπικό αυτό εκτελεί, ενώ οι ανάγκες τις οποίες αυτές καλύπτουν δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχουν χαρακτήρα πρόσκαιρο, εποχικό ή περιοδικό. Περαιτέρω, αποσυνδεδεμένες από την κάλυψη εποχικών και πρόσκαιρων αναγκών, ενώ οι σχετικές τους δαπάνες εκτελούνται σε βάρος όχι μόνο των εσόδων των ανταποδοτικών τελών καθαριότητας, αλλά και των κάθε είδους εσόδων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, οι συγκεκριμένες προσλήψεις διενεργούνται κατά παράβαση των ρυθμίσεων της 33/2006 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.) «Αναστολή διορισμών και προσλήψεων στο Δημόσιο Τομέα» (Α', 280, όπως η ισχύς αυτής παρατάθηκε διαδοχικά με τελευταία, κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα, παράταση έως 31.12.2016, με την 51/30.12.2015 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου), σύμφωνα με την οποία αναστέλλεται η πρόσληψη του πάσης φύσεως προσωπικού των Ο.Τ.Α., εξαιρουμένου ρητά (βλ. άρθρο 4 παρ. 1 περ. κγ' της ως άνω Π.Υ.Σ., όπως προστέθηκε με το άρθρο 8 του ν. 4325/2015) μόνο του προσωπικού που προσλαμβάνεται για την αντιμετώπιση εποχικών ή άλλων περιοδικών και πρόσκαιρων αναγκών. Ειδικότερα, κρίθηκε ότι η, δυνάμει της διάταξης του άρθρου 16 του ν. 4429/2016, παράταση των ως άνω συμβάσεων, αντιβαίνει στις προαναφερθείσες συνταγματικές επιταγές, διότι: **α.** διαλαμβάνει μεμονωμένη ρύθμιση αναγκών που διαρκούν, διαφοροποιώντας τον τρόπο κάλυψής τους από τον ενιαίο, ομοιόμορφο, συνολικό και συστηματικό τρόπο αντιμετώπισης των πάγιων και διαρκών αναγκών των φορέων του δημοσίου τομέα, τον οποίο επιβάλλει το άρθρο 103 παρ. 7 εδ. α' του Συντάγματος, **β.** δεν προϋπήρχε των σχέσεων εργασίας, τις οποίες ρυθμίζει, αλλά τις καταλαμβάνει αναδρομικά, **γ.** εξαιτίας της

αναδρομικότητας της ρύθμισης, δεν προβλέπεται οποιαδήποτε διαδικασία διαγωνιστική ή επιλογής προσωπικού, ούτε οποιοδήποτε αντικειμενικό κριτήριο επιλογής, σύμφωνα προς το προαναφερόμενο άρθρο 103 του Συντάγματος, με αποτέλεσμα να ευνοούνται τα φυσικά πρόσωπα που συμβλήθηκαν με τις οικείες, αναδρομικά παρατεινόμενες, ατομικές συμβάσεις εργασίας και να αποκλείεται οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο πρόσωπο να διεκδικήσει την πρόσληψή του, βάσει παγίων διατάξεων της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας, μέσω τυπικής διαδικασίας για την κάλυψη αυτών των αναγκών των Ο.Τ.Α. και δ. δεν καθορίζονται οι όροι εργασίας ούτε η χρονική διάρκεια των συμβάσεων αυτών, παρά μόνο αναφέρεται το χρονικό σημείο, μέχρι το οποίο αυτοδικαίως παρατείνονται, αντίθετα προς τις επιταγές του άρθρου 103 παρ. 8 εδ. α' του Συντάγματος.

2. Η διάταξη του άρθρου 16 του ν. 4429/2016 έρχεται σε αντίθεση και με τις διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας (Οδηγία 1999/70/EK του Συμβουλίου της 28.6.1999, όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το π.δ. 164/2004 «Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο δημόσιο τομέα», Α' 134, διόρθωση σφάλμ. Α' 135), διότι επέρχεται ανεπίτρεπτη, κατά το άρθρο 5 του π.δ/τος 164/2004, διαδοχικότητα συμβάσεων που καταρτίζονται και εκτελούνται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζόμενου, με την ίδια ειδικότητα και με τους ίδιους όρους εργασίας, η οποία είναι δυνατή κατ' εξαίρεση, μόνον εφόσον δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους, οι οποίοι απαιτείται να εξειδικεύονται κατά περίπτωση. Συνεπώς, η διάταξη του άρθρου 16 του ν. 4429/2016 δεν είναι συμβατή προς το σκοπό και την πρακτική αποτελεσματικότητα της

συμφωνίας-πλαίσιου για την εργασία ορισμένου χρόνου, που προσαρτάται στην Οδηγία 1999/70/ΕΚ, αφού δεν τίθενται αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια, προκειμένου να ελεγχθεί εάν η ανανέωση των συμβάσεων αυτών ανταποκρίνεται πράγματι σε γνήσια ανάγκη, εάν είναι πρόσφορη προς επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και εάν είναι αναγκαία προς τούτο, προεχόντως δε ενέχει πραγματικό κίνδυνο καταχρηστικής χρησιμοποίησης αυτού του είδους των συμβάσεων (βλ. συναφώς αποφάσεις Δ.Ε.Ε. της 23.4.2009, Αγγελιδάκη κ.λπ., C-378/07 έως C-380/07, σκ. 98 και 100, καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, της 26.1.2012, Küçük, C586/10, σκ. 29, της 13.3.2014, Márquez Samohano, C-190/13, σκ. 47, Διάταξη της 21.9.2016, Rodica Popescu κατά Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Gorj, C-614/15, σκ. 51).

Β. Με τα ίδια ως άνω Πρακτικά της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κρίθηκε ότι η ρύθμιση του άρθρου 25 του ν. 4456/2017 «Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) 1141/2014 περί ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και ιδρυμάτων, μέτρα επιτάχυνσης του κυβερνητικού έργου αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις» (Α' 24/01.03.2017), με την οποία επιχειρείται η νομιμοποίηση τόσο των διενεργηθεισών, με την ως άνω, κριθείσα ως μη νόμιμη, διαδικασία, δαπανών καθαριότητας, μεταξύ άλλων και των υπηρεσιών των Ο.Τ.Α., όσο και εκείνων που πρόκειται να διενεργηθούν έως τις 31.12.2017, και η οποία προβλέπει την κατά προτεραιότητα εκκαθάριση των αντίστοιχων δαπανών από τα έσοδα των ανταποδοτικών τελών καθαριότητας και, αν αυτά δεν επαρκούν, από τα κάθε είδους έσοδα των Ο.Τ.Α., γενικά και

μη προοριζόμενα για την κάλυψη των δαπανών αυτών, τίθεται κατά παράβαση των προεκτεθέντων εθνικών και κοινοτικών κανόνων δικαίου. Ειδικότερα, κρίθηκε ότι **α.** Με τη διάταξη αυτή παραβιάζεται ο συνταγματικά κατοχυρωμένος, στο άρθρο 98 παρ. 1 εδ. α' του Συντάγματος, προληπτικός έλεγχος, διότι με αυτή σκοπείται η αποφυγή των συνεπειών που συνεπάγεται η άσκηση του ελέγχου αυτού, η οποία καταλήγει στη μη θεώρηση των χρηματικών ενταλμάτων, με τα οποία εντέλλονται μη νόμιμες δαπάνες. Δεδομένου δε ότι οι ανωτέρω συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, οι οποίες συνήφθησαν κατά παράβαση τόσο του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όσο και του άρθρου 5 του π.δ/τος 164/2004, είναι άκυρες (άρθρ. 21 παρ. 2 του ν. 2190/1994, 7 παρ. 1 του π.δ/τος 164/2004), κατά το στάδιο του προληπτικού ελέγχου των δαπανών, η εν λόγω νομιμοποιητική διάταξη δεν δύναται να προσδώσει αυτοτελή νόμιμη βάση στη γενόμενη παράταση της ισχύος των συμβάσεων αυτών, η έλλειψη της οποίας (νόμιμης βάσης) και η, συνεπεία αυτής, απουσία έγκυρου συμβατικού δεσμού εμποδίζουν τη σύννομη εκταμίευση του δημοτικού χρήματος και την πληρωμή των σχετικών δαπανών εξ αυτής της αιτίας, τόσο ως αντίτιμο της ήδη παρασχεθείσας εργασίας όσο και της εργασίας, η οποία πρόκειται να παρασχεθεί στο μέλλον. Η έλλειψη δε της αυτοτελούς νόμιμης βάσης της παράτασής τους και της εκταμίευσης των αντίστοιχων ποσών δεν δύναται να αναπληρωθεί από την ως άνω νομιμοποιητική διάταξη, ιδίως μάλιστα για το μελλοντικό χρονικό διάστημα, μετά την ενδεχόμενη έκδοση πράξης του αρμοδίου Κλιμακίου περί μη θεώρησης των αντίστοιχων χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής. Και τούτο, διότι με τη θέσπιση της διάταξης του άρθρου 25 του ν. 4456/2017, επιχειρείται

σαφώς η περιγραφή των εκφερθεισών οριστικών κρίσεων των αρμοδίων σχηματισμών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίοι είχαν επισημάνει την αντισυνταγματικότητα αντίστοιχου περιεχομένου ρυθμίσεων, τόσο για την περίπτωση των συμβάσεων δέμηνης διάρκειας (Ε.Σ. Ολομ. Πρακτικά 14^{ης} Γ.Σ./30.6.2016) όσο και για τις συμβάσεις οκτάμηνης διάρκειας (Ε.Σ. Κλιμ. Πρωτ. Ελ. Δαπ. στο Ι Τμ. πρ. 105/2016). Είναι δε άλλο το ζήτημα – που δεν αφορά τον προληπτικό έλεγχο στο παρόν στάδιο – το ότι η συνέχιση της απασχόλησης των εργαζομένων παρά την έλλειψη έγκυρου συμβατικού δεσμού, γεννά σε σχέση υποκαταστάσεως, μια διαφορετική νομική κατάσταση, η οποία, ως προς τις οφειλόμενες αποδοχές, παρέχει αξίωση καταβολής (Α.Π. 278/2015, Τμ. Β1 Πολιτικό) και β. Η διάταξη αυτή έρχεται ευθέως σε αντίθεση προς εκείνες του άρθρου 7 του π.δ/τος 164/2004, καθόσον, κατά το μέρος με το οποίο επιδιώκεται καταβολή των ήδη δεδουλευμένων αποδοχών των εργαζομένων, αν και οι ρυθμίσεις της συμπίπτουν κατ' αποτέλεσμα με τα ορισθέντα στην παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου, εντούτοις, δεν επάγονται των λοιπών συνεπειών αυτού, που είναι, σύμφωνα με την παράγραφο 1, εκείνες της αυτοδίκαιης ακυρότητας των συναφθεισών (κατά παράβαση των άρθρων 5 και 6 του προαναφερθέντος π.δ/τος) συμβάσεων, αλλά και των βαρύτατων ποινικών ευθυνών της παραγράφου 3 του ανωτέρω άρθρου, όπως αυτές συμπληρώνονται με τις κυρώσεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994. Πολλώ δε μάλλον, είναι ανεπίτρεπτη η, δυνάμει της ανωτέρω διάταξης, συνέχιση της απασχόλησης των εργαζομένων βάσει των άκυρων συμβάσεων, κατά παράβαση της συνταγματικώς επιτρεπόμενης (άρθρο 103 παρ. 8 εδ. α' του Συντάγματος) εξαιρετικής διαδικασίας

προσλήψεων του άρθρου 205 του Κ.Κ.Δ.Κ.Υ., και η καταβολή των αποδοχών τους για το μέλλον.

III. Α. Στην προκείμενη περίπτωση, από τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πληρωμής, προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την 74/02.03.2015 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου..., εγκρίθηκε η πρόσληψη δύο (2) ατόμων (1 ΤΕ Ηλεκτρονικού και 1 ΔΕ Τεχνίτη Ηλεκτρολόγου), με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, διάρκειας οκτώ (8) μηνών, για την κάλυψη αναγκών ανταποδοτικού χαρακτήρα της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών – Πολεοδομίας – Καθαριότητας και Περιβάλλοντος του Δήμου. Σε εκτέλεση της ως άνω απόφασης εκδόθηκε η 14627/22.10.2015 ανακοίνωση ΣΟΧ 2/2015 του Δημάρχου .....για την πρόσληψη του ανωτέρω προσωπικού. Μετά δε την τήρηση της προβλεπόμενης από το άρθρο 21 του ν. 2190/1994 διαδικασίας πρόσληψης, εκδόθηκε η 1930/15.12.2015 απόφαση του ίδιου Δημάρχου, με την οποία αποφασίστηκε η πρόσληψη δύο (2) ατόμων (1 ΤΕ Ηλεκτρονικού και 1 ΔΕ Τεχνίτη Ηλεκτρολόγου), για χρονικό διάστημα οκτώ (8) μηνών, από 16.12.2015 έως 15.08.2016. Ακολούθως, με την 1475/14.11.2016 απόφαση του ίδιου Δημάρχου, διαπιστώθηκε κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 16 του ν. 4429/2016, η έως 31.12.2017 αυτοδίκαιη παράταση των ως άνω συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, οι οποίες είχαν λήξει από 15.08.2016. Για την καταβολή, δε, στους ανωτέρω απασχοληθέντες των αποδοχών τους, για το χρονικό διάστημα από 16 έως 30.11.2016, εκδόθηκε το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα.

Β. Με τα δεδομένα αυτά, το Κλιμάκιο κρίνει ότι η εντελλόμενη δαπάνη είναι μη νόμιμη. Τούτο δε, διότι, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά ανωτέρω, η διάταξη του άρθρου 16 του ν. 4429/2016, κατ' επίκληση της οποίας παρατάθηκε η ισχύς των συμβάσεων των φερομένων ως δικαιούχων, αντιβαίνει στις διατάξεις του άρθρου 103 παρ. 7 εδ. α' και 8 εδ. α' και β' του Συντάγματος, καθώς και σε εκείνες της κοινοτικής νομοθεσίας (Οδηγία 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου της 28.6.1999, όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το π.δ.164/2004) και, ως εκ τούτου, είναι ανίσχυρη και μη εφαρμοστέα. Περαιτέρω, δεν είναι δυνατή η νομιμοποίηση της εντελλόμενης δαπάνης, κατ' επίκληση της διάταξης του άρθρου 25 του ν. 4456/2017, δοθέντος ότι, με βάση τα προεκτεθέντα, το μεν, με τη διάταξη αυτή, παραβιάζεται ο συνταγματικά κατοχυρωμένος, στο άρθρο 98 παρ. 1 εδ. α' του Συντάγματος, προληπτικός έλεγχος των δαπανών, το δε η εν λόγω διάταξη έρχεται ευθέως σε αντίθεση προς εκείνες του άρθρου 7 του π.δ/τος 164/2004. Πλην όμως, το Κλιμάκιο, λαμβάνοντας υπόψη α) την ασάφεια και τη σύγχυση, που προκλήθηκε στο πεδίο των δημόσιων υπηρεσιών καθαριότητας -οι οποίες άπτονται ενός ιδιαίτερα ευαίσθητου και νευραλγικού τομέα δράσης και υποχρεώσεων των αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης- από τις προμνησθείσες αλλεπάλληλες και αποσπασματικές νομοθετικές ρυθμίσεις που τέθηκαν σε ισχύ κατά το πρόσφατο χρονικό διάστημα, και τις ερμηνευτικές αυτών εγκυκλίου, ιδίως δε την ΔΙΠΑΑΔ/Φ.2.9/51/οικ.27778/27.10.2016 εγκύκλιο του ΥΠΕΣΔΑ, όπως συμπληρώθηκε με την 4364/10.3.2017 όμοια, με την οποία απειλήθηκε η κίνηση της διαδικασίας των άρθρων 233 επ. του ν. 3852/2010 περί πειθαρχικής ευθύνης των μη συμμορφούμενων με τις ως άνω

ρυθμίσεις αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α. Α΄ Βαθμού και β) ότι η εντελλόμενη δαπάνη ήταν κατ' αρχήν νομιμοποιημένη, βάσει της, μη προδήλως αντίθετης στις προεκτεθείσες συνταγματικές και υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις, ρύθμισης του άρθρου 25 του ν. 4456/2017 (βλ. και μειοψηφία στα ανωτέρω Πρακτικά Ε.Σ. Ολομ. της 9^{ης}/10.5.2017 Γεν. Συν/σης και πράξη 25/2017 Κλιμ. Πρωτ. Ελ. Δαπ. στο IV Τμ.), κρίνει ότι τα αρμόδια όργανα του ανωτέρω Δήμου δεν ενήργησαν, στην προκείμενη περίπτωση, με πρόθεση καταστρατήγησης των ως άνω συνταγματικών και υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεων, αλλά υπολαμβάνοντας, λόγω συγγνωστής πλάνης, ότι ήταν υποχρεωμένα να προβούν στην επίμαχη παράταση των σχετικών συμβάσεων, δυνάμει των ανωτέρω νομοθετικών διατάξεων (άρθρα 16 του ν. 4429/2016 και 25 του ν. 4456/2017). Κατά συνέπεια, το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πληρωμής, καθώς και όσα όμοια τυχόν εκδοθούν μέχρι και την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας πράξης στον ανωτέρω Δήμο, θα μπορούσαν να θεωρηθούν, λόγω συγγνωστής πλάνης.

IV. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η εντελλόμενη, με το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πληρωμής, δαπάνη είναι μη νόμιμη, πλην, όμως, αυτό καθώς και όσα όμοια τυχόν εκδοθούν μέχρι και την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας πράξης στον ανωτέρω Δήμο, πρέπει να θεωρηθούν, λόγω συγγνωστής πλάνης.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι το 20, οικονομικού έτους 2017, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του....., ποσού 1.318,36 ευρώ, καθώς και όσα όμοια τυχόν εκδοθούν μέχρι και την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας πράξης στον ανωτέρω Δήμο, πρέπει να θεωρηθούν, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο σκεπτικό της παρούσας.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΠΑΡΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

www.aftodioikisi.gr

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΜΙΣΤΙΣΗ 2017